

ЭЛЕКТИВТІ ПӘНДЕР КАТАЛОГІ
«БВ01902-Тифлопедагогика бойынша мамандар даярлау»

Пән циклі	Пәндердің атауы және олардың негізгі бөлімдері	Трудо-емкость (ECTS)
БП 1	БАЗАЛЫҚ ПӘНДЕР ЦИКЛЫ(БП)	
1.	<p>Экономика және бизнес негіздері</p> <p>Әлеуметтік өндіріс. Капиталдың мәні, формасы, құрылымы. Өндіріс шығындары. Нарықтық экономикадағы өндіріс кірістері. Бизнес түсінігі. Кәсіпкерлік қызметтің түрлері. Меншік теориясы, басқарудың әлеуметтік формалары. Тауарлар, ақша. Әлеуметтік-экономикалық жүйе. Нарықтың пайда болуы. Қаржы жүйесі. Мемлекеттің бизнесті дамытудағы рөлі. Макроэкономика Ресурстарды үнемдеу. Циклдік экономикалық даму. Инфляция және жұмыссыздық. Қазақстан әлемдік экономикалық қатынастар жүйесінде.</p>	5
2.	<p>Инклюзивті білім беру</p> <p>Әлеуметтік өндіріс. Капиталдың мәні, формасы, құрылымы. Өндіріс шығындары. Нарықтық экономикадағы өндіріс кірісі. Бизнес түсінігі. Кәсіпкерлік қызметтің түрлері. Меншік теориясы, басқарудың әлеуметтік формалары. Тауар, ақша. Әлеуметтік-экономикалық жүйе. Нарықтың пайда болуы. Қаржы жүйесі. Мемлекеттің бизнесті дамытудағы рөлі. Макроэкономика Ресурстарды үнемдеу. Циклдік экономикалық даму. Инфляция және жұмыссыздық. Әлемдік экономикалық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан.Әлеуметтік және білім беру саясатындағы инклюзивті білімнің рөлі. Реттеушілік қолдау, инклюзивті білім берудің типтері, түрлері, түрлері. инклюзивті білім беру педагогикасы мен психологиясы. Инклюзивті білім беру субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдау. Инклюзивті білім берудегі білімі бар адамдар үшін жеке білім беру бағдарламалары мен бағыттарын жобалау. Инклюзивті білім беру ортасында бейімделген білім беру ортасын құру. Дамуында ауытқуы бар балалармен және олардың отбасыларымен жұмыс істеудің психологиялық-педагогикалық технологиялары. Инклюзивті білім беруді ұйымдастыруда мұғалімдермен және психологтармен өзара әрекеттесу</p>	5
3.	<p>Арнайы білім берудегі менеджмент және электронды құжаттандыру</p> <p>Білім беру сапасын жақсарту үшін басқару деңгейін жоғарылатуға ықпал ететін арнайы білім беру ұйымдарының басқарушы құрамының (директорлар мен бас мұғалімдердің) кәсіби шеберліктерін жетілдіру және дамыту. Электрондық құжаттамамен, кеңсе автоматикасымен, құжаттамамен танысу; мәліметтер туралы ақпаратты сақтау, бағдарламаға бөлінетін сағаттардың саны; электронды журналды енгізу</p>	5
4.	<p>Көру қабілеті зақымдалған балаларды әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау</p> <p>Көрмейтін және нашар көретіндерді әлеуметтік және тұрмыстық бағдарлау технологиялары мен оқыту әдістері. Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған мектептердегі әлеуметтік және тұрмыстық бағдарлауды оқыту. Типтік бағдарламалар. Ұзақ мерзімді, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау. Пәнді оқыту принциптері. Арнайы мектепте сабаққа қойылатын талаптар.</p>	5
5.	Мектепке дейінгі тифлопедагогика	3

	Мектепке дейінгі тифлопедагогика тарихы. Көрудің бұзылуының себептері мен салдары және компенсациялау әдістері. Көру қабілеті бұзылған балаларды оқыту мен тәрбиелеу шарттары. Мектепке дейінгі жастағы көру қабілеті бұзылған балаларды тәрбиелеу және әлеуметтік бейімдеу мәселелері. Мектепке дейінгі жастағы тифлопсихологияға кіріспе. Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған мектепке дейінгі мекемелерде тәрбие мен оқытуды ұйымдастыру. Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған мектепке дейінгі мекемелердегі түзету-педагогикалық жұмыс. Түзету мектепке дейінгі мекеменің көру қабілеті нашар баланың отбасымен қарым-қатынасы. Тәрбие мен оқыту процесінде балалардың дамуы.	
	Арнайы білім берудің био-клиникалық негіздері I (Есту, көру және сөйлеу органдарының анатомия, физиология, патологиясы)	5
6.	Есту, сөйлеу және көру органдарының патологиялық ауытқуларының құрылымы, қызметі, зерттеу әдістерін зерттеу, есту, сөйлеу және көру органдарының патологиясындағы түзету және қалпына келтіру. Есту, көру, сөйлеу мүшелерінің әртүрлі бұзылуларымен, анатомиялық және физиологиялық құрылымымен таныстыру.	
	Арнайы білім берудің био-клиникалық негіздері III (Генетика негіздері. Бала психикасының бұзылыстары)	5
7.	Тұқым қуалайтын ақпараттың берілу заңдылықтарын анықтау үшін тұқым қуалаудың молекулалық және жасушалық деңгейлерін зерттеу. Тұқым қуалайтын аурулардың себептерін анықтау, мутациялық процестерді және тұқым қуалайтын аурулардың патогенезін зерттеу. Хромосомалар. Кариотип. Митоз Мейоз. Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Генетикалық код	
	Арнайы білім берудің био-клиникалық негіздері II (Невропатология)	4
8.	Мүмкіндігі шектеулі балалардың әртүрлі аурулардың дамуындағы ерекшеліктерін зерттеу: ақыл-ойдың тежелуі, тұқым қуалайтын патология, тірек-қимыл жүйесінің бұзылыстары, есту, көру, сөйлеу кемістігі және т.б. Нейрохирургия және психиатрия. Энцефалит. Остеохондроз. Sciatica Полиомиелит	
	ЕОҚ бар балалардың клиникалық даму ерекшеліктері	3
9.	Қалыпты балалар мен ЕОҚ онтогенезімен танысу; ЕОҚ бар балаларға емтихан әдістерін үйрету; теориялық және практикада әртүрлі аурулардың клиникалық белгілерімен таныстыру; әрі қарай қажетті биомедициналық және клиникалық білімді қабылдаудың теориялық негіздерін қалыптастыру.	
	Балаларды ерте жастан дамыту және арнайы мектепке дейінгі педагогика	5
10.	ЕОҚ бар балаларға ерте түзету және дамытушылық көмек көрсетудің маңызды аспектілерімен танысу; ЕОҚ бар жас балаларға білім беру қызметін көрсететін арнайы білім беру ұйымдарының қызметін реттейтін психофизикалық, нормативтік актілердің әртүрлі бұзылулары бар жас балалардың ерекшеліктерін зерттеу.	
	Көру қабілеті зақымдалған балаларды тәрбиелеудің теориясы мен әдістемесі	3
11.	Заманауи педагогикалық ғылымның теориялық негіздерін, білім саласы, арнайы мектептегі оқу процесінің мәні, құрылымы, мазмұны, құрылымы, қазіргі педагогикалық технологиялар туралы біліммен қаруландыру; әртүрлі әлеуметтік-мәдени жағдайларда білім беруді тиімді ұйымдастыруға қажетті арнайы мектепте білім беру қызметін жүзеге асырудағы негізгі құзіреттіліктерді енгізу; білім алушылардың мақсаттары, әдістері,	

	құралдары мен формалары туралы түсініктерін дамыту;	
	Күрделі бұзылыстары бар балалардың психофизикалық дамуы	3
12.	Студенттерді балалардағы күрделі бұзушылықтармен, оларды диагностикалық зерттеу принциптерімен және түзету көмегінің тәсілдерімен таныстыру; күрделі бұзылулары бар балалармен жұмыс жасауда дифференциалды диагностиканың теориялық негіздері; күрделі мүмкіндігі шектеулі балаларға білім беру қызметін көрсететін арнайы білім беру ұйымдарындағы түзету және тәрбие жұмыстарын ұйымдастыру ережелері мен мазмұны	
	Тифлопедагогика және тифлопсихология	5
13.	Тифлопедагогика көру қабілеті бұзылған балаларды оқыту және тәрбиелеу ғылымы ретінде. Тифлопедагогиканың ғылым ретіндегі тарихы. Көру қабілеті бұзылған балалардың психикалық дамуының ерекшеліктері. Көру қабілеті бұзылған адамдарға арналған түзету, білім беру және оңалту мекемелерінің жүйесі. Көру қабілеті нашар және зағип балаларды оқытудың теориясы мен әдістері. Қазіргі заманғы тифлопедагогиканың ғылым ретіндегі өзекті мәселелері. Оқу орындары мамандарының көру қабілеті нашар баланың отбасымен өзара әрекеттесуі. Тифлопсихологияның теориялық негіздері. Көру қабілеті бұзылған балалардың психикалық даму заңдылықтары. Тифлопсихологияның дамуы. Көру қабілеті бұзылған адамдарды психологиялық тексеру. Көру қабілеті бұзылған балалардағы психикалық процестердің дамуындағы өзіндік ерекшеліктер. Көру қабілеті бұзылған балалардың тұлғалық даму ерекшеліктері. Көру қабілеті бұзылған балаларға психологиялық қолдау. Көру қабілеті бұзылған балаларға дамудың қазіргі заманғы түзету және компенсациялық технологиялар	
	Арнайы психология мен психолого-педагогикалық диагностика	5
14.	Арнайы психологияның негізгі тұжырымдамаларын зерттеу әдістемесі және оны зерттеудің негізгі бағыттары. Әр түрлі даму кемістігі бар балалардағы ақаудың табиғаты және олардың ақыл-ой дамуының ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. ООП бар балалардың сенсорлық және қабылдау, есте сақтау, зейін, қиял, ойлау ерекшеліктері.	
КП 2	КӘСПТЕНДІРУ ПӘНДЕРІ ЦИКЛЫ (КП)	
1.	Көру қабілеті зақымдалған балаларды математикаға оқыту әдістемесі	5
	Көру қабілеті бұзылған балаларды оқыту, тәрбиелеу және дамыту процестерінің психологиялық, педагогикалық және ұйымдастырушылық ерекшеліктері; көру қабілеті бұзылған балаларға математиканы оқытудың жалпы мәселелері; көру қабілеті бұзылған балаларды оқыту, тәрбиелеу және математикалық дамыту мақсаттарын, мазмұнын оқыту, тәрбиелеу, дамыту мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес студенттердің жеке қажеттіліктері мен танымдық қызығушылықтарын ескере отырып, жеке сараланған көзқарас негізінде қалыптастыру; сәйкес оқыту әдістері мен формаларын таңдау. Типтік бағдарламалар. Ұзақ мерзімді, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау. Оқыту принциптері. Арнайы мектепте математика сабағына қойылатын талаптар.	
2.	Қоршаған органы тану және таныстыру әдістемесі	3
	Брайль жүйесінде бедерлі жазу дағдыларын игерудің негізі - қалың қағазға арнайы стилустың көмегімен нүктелердің (әріптер, сандар және басқа белгілер) депрессиялық комбинациясын қолдану арқылы өрнектелген жазу. Мұндай қысыммен хаттар мен белгілерді жазу мүмкіндігі. Құрылғыдан	

	қағазды алып тастамастан жазылған қаламмен тексеру мүмкіндігі. Толық белгіні өшірмей артық нүктелерді жою мүмкіндігі. Нүктелерді қалпына келтіру мүмкіндігі	
3	Рьельфті-нүктелі шрифтке оқыту Брайль жүйесінде бедерлі жазу дағдыларын игерудің негізі - қалың қағазға арнайы стилустың көмегімен нүктелердің (әріптер, сандар және басқа белгілер) депрессиялық комбинациясын қолдану арқылы өрнектелген жазу. Мұндай қысыммен хаттар мен белгілерді жазу мүмкіндігі. Құрылғыдан қағазды алып тастамастан жазылған қаламмен тексеру мүмкіндігі. Толық белгіні өшірмей артық нүктелерді жою мүмкіндігі. Нүктелерді қалпына келтіру мүмкіндігі	5
4	Тифлотехникалық құралдар Соқырлар мен нашар көретіндерді оқытудың техникалық және ақпараттық құралдары. Брайль жазуының дәстүрлі құралдары мен стилустары, алты кілтті баспа машинкалары, Брайл шрифтіндегі тікелей жазу және оқу құрылғылары, алты баспалдақтар, алфавит, сызғыш, өрнектелген карталар мен диаграммалар. Tifloflash ойнатқышы. Тифлюм жазғыштар. Электрондық нұсқаулықтағы бейне лупа.	3
5	Көріп қабылдауды дамыту Көрнекі қабылдау арқылы объектінің негізгі белгілері. Көру жүйесін қабылдау процесінде көрнекі жүйенің маңызы. Көрнекі қабылдау процесінде салыстыру түрлері. Қалыпты көру қабілеті бар визуалды қабылдаудың негізгі сипаттамалары. Көру қабілетін және көру қабілеті төмен көру қабілетінің негізгі сипаттамалары. Мектеп жасына дейінгі балаларда көрудің қабылдау ерекшеліктері. Көру қабылдаудың басқа психикалық процестермен өзара байланысы. визуалды қабылдаудың негізгі визуалды функциялармен өзара әрекеті қалыпты жағдай. Нашар көретін мектеп жасына дейінгі балалардың көру қабілетін дамыту бойынша жұмыстың негізгі міндеттері мен мазмұны. Суреттерді көрнекі түрде тану немесе қабылдау түрлері.	5
6	Көру қабілеті зақымдалған балаларды кеңістікте бағдарлауға оқыту Ғарыштағы бағдарлау үш мәселені шешу процесі болып табылады: және «бағытты таңдау», «бағытты сақтау», «мақсатты анықтау». Бағдарлар кез-келген кеңістіктегі - кішігірім кеңістіктегі бағдарлау үшін. Типтік бағдарламалар. Ұзақ мерзімді, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау. Пәнді оқыту принциптері. Арнайы мектепте сабаққа қойылатын талаптар.	5
7	Мимика және пантомимиканы оқытудың арнайы технологиялары Жалпы қозғалғыштығы (қозғалу, тұру, обсессивті қозғалыстардың болуы және сипаты), ұсақ моториканың дағдылары (бұлшықет тонусының жағдайы, қозғалыс дәлдігі, олардың күші), қимылдардың көлемі мен сапасы, бет бұлшық еттерінің дайындығы (бет әлпетінің болуы және олардың сапасы). Баланың эмоцияның мәнін мимика (қуанышты, қайғылы, жылау) арқылы анықтау, ымдаудың мағынасы, сүйікті ойыншықтарымен кез-келген әрекетке еліктеу мүмкіндігі.	5
8	Көру қабілеті зақымдалған балаларды әлеуметтендіру Бүкіл оқу процесі кезінде ПЛО бар балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету; әлеуметтік бейімделу тұжырымдамасы, нормативтік база. Әлеуметтік бейімделу және оңалту мәселесі. Әлеуметтік	5

	сауатсыздық. Құрдастарымен және ересектермен тәжірибе болмауы. Тифлотехникалық құралдарды пайдалануға, әлеуметтік бейімделуге мамандандырылған көмек.	
	Көру қабілеті зақымдалған балаларды тілге оқыту әдістемесі	5
9	Оқыту мазмұны және орыс (ана) тілінде оқу жоспарын құру принциптері; жеке және сараланған тәсілді ескере отырып, оқытудың мазмұнын, әдістерін, әдістерін, құралдары мен формаларын таңдауды жүзеге асырады; көру қабілеті бұзылған адамдарға орыс тілін оқытудың нақты технологиялары негізінде түзету және тәрбие процесін жүргізу;	